

Geen Gelijkheid Tussen Oudermediatoren en Professionals, Wel Gelijkwaardigheid
Sanne M. E. Teunisse (6202187)
Universiteit van Utrecht

Deze bachelorthesis is geschreven voor het vak 'Thesis Pedagogische Wetenschappen' (200600042) vanuit de faculteit voor Sociale Wetenschappen, Utrecht Universiteit. Het vak is onderdeel van de premaster Clinical Child, Family and Education Studies. De cursuscoördinator is mw. dr. B. van de Rijt. De opdracht is uitgewerkt onder begeleiding van mw. I.M. Dielwart, MSc.

Inleverdatum: 23-06-2018

Abstract

In the Vreedzame Wijk parentmediators and professionals work together in pedagogical contexts to enable the best possible development for children and to strengthen their ties to the community. In order to be able to continue this collaboration more effectively, research has been conducted to find out what the promoting and impeding factors for the equivalence in the cooperation between parentmediators and professionals are. This has been investigated in a qualitative explanatory research, in which 10 semi-structured interviews with parentmediators and professionals were conducted. The research results show that the following factors contribute to equivalence in the collaboration: having the optimal development of the child as a common overarching goal, the informal communication method, the satisfaction expressed by both parties about the cooperation and finally the will to work together and the willingness to learn from each other's expertise. Factors that can increase equivalence between parentmediators and professionals are increasing the ability of parentmediators to mediate in the neighborhood, while overseeing the responsibilities that come with working with professionals long term. However, professionals have to realize that the effort parentmediators put in remains on a voluntary basis. Finally, it appears that when talking about equivalence, both parties seem to fall back on the idea of equivalence because of position, instead of the feeling of being equal. The positions that both parties occupy are not the same, so the realization of the importance of emotional equivalence between parentmediators and professionals is essential, so that optimization of the cooperation can be achieved.

Keywords: equivalent, collaboration, parentmediator, Vreedzame Wijk

Samenvatting

In de Vreedzame Wijk werken oudermediatoren en professionals samen om de burgerschapsvorming van kinderen in pedagogische contexten te versterken en een hechtere gemeenschap te creëren. Om deze samenwerking effectiever voort te kunnen zetten is onderzoek gedaan naar de bevorderende en belemmerende factoren voor gelijkwaardigheid in de samenwerking tussen oudermediatoren en professionals. Dit is onderzocht door middel van een kwalitatief verklarend onderzoek, middels 10 semigestructureerde interviews met oudermediatoren en professionals. De onderzoeksresultaten wijzen uit dat de volgende factoren bijdragen aan de gelijkwaardigheid in de samenwerking: de optimale ontwikkeling van het kind hebben als overeenkomend overkoepelend doel, de informele communicatiewijze, de tevredenheid die beide partijen uiten over de samenwerking en ten slotte de wil om samen te werken en de bereidheid om van elkaars expertises te leren. Factoren die de gelijkwaardigheid tussen oudermediatoren en professionals kunnen vergroten zijn het verhogen van de bekwaamheid van oudermediatoren om te mediëren in de wijk, waarbij zij de verantwoordelijkheden die horen bij het aangaan van de samenwerking met professionals

overzien op langere termijn. Al moeten professionals wel beseffen dat inzet van oudermediatoren op vrijwillige basis blijft. Ten slotte is gebleken dat wanneer over gelijkwaardigheid gepraat wordt beide partijen terug lijken te vallen op gelijkwaardigheid op basis van positie, in plaats van gevoelsmatige gelijkwaardigheid. De posities die beide partijen innemen zijn per definitie niet gelijk, daarom is juist het besef van gevoelsmatige gelijkwaardigheid tussen oudermediatoren en professionals essentieel zodat optimalisatie van de samenwerking kan worden bereikt.

Kernwoorden: gelijkwaardigheid, samenwerking, oudermediator, Vreedzame Wijk

Creëren van een Gelijkwaardige Samenwerking Tussen Oudermediator en Professional

De sociale netwerken en leefomgeving van een kind zijn cruciaal voor de ontwikkeling (Bronfenbrenner, 1979; Christensen, 2010). Deze ontwikkeling wordt beïnvloed door het microsysteem, mesosysteem en macrosysteem. Het microsysteem staat het dichtst bij het individu en het directe contact met de omgeving. Vervolgens bestaat het mesosysteem uit interacties tussen verschillende partijen uit het microsysteem. Ten slotte het macrosysteem, die bestaat uit de culturele omgeving van het individu. Zo hebben Christian en collega's (2015) uitgewezen dat de perceptie van ouders over de culturele omgeving positief geassocieerd wordt met de sociaal emotionele ontwikkeling en de algemene gezondheid van kinderen. Op welke wijze partijen rondom het kind met elkaar communiceren heeft, volgens Bronfenbrenner, dus invloed op de kinderlijke ontwikkeling. Wanneer partijen deze kennis benutten en hierop inspelen stimuleren zij de optimale ontwikkeling en leefomgeving van het kind.

In het stimuleren van de optimale kinderlijke ontwikkeling tracht Stichting Vreedzaam het goede voorbeeld te geven. Binnen het Vreedzame Wijk programma worden Vreedzame conflictoplossing en mediatie gebruikt als middelen om hardnekkige problemen die zich voordoen op het niveau van school, instellingen, projecten en op straat aan te pakken. Daarbij hanteren zij zes Vreedzame principes als uitgangspunten (zie Bijlage 1), samengevat in de overkoepelende concepten conflicthantering, democratisch opvoeden en sociale verbondenheid (Stichting Vreedzaam, 2017). De principes van de Vreedzame Wijk gaan er vanuit dat negatieve invloeden als ordeproblemen, een onveilig gevoel, straatcultuur, en uit de hand gelopen buurtconflicten aangepakt kunnen worden door betrokkenheid en verantwoordelijkheidsgevoel binnen de gemeenschap te stimuleren (De Winter, Horjus & Van Dijken, 2009). De samenhangende pedagogische aanpak van Stichting Vreedzaam wordt ingevoerd in alle organisaties die in de wijk met kinderen in de basisschoolleeftijd werken (Stichting Vreedzaam, 2017). Na het succesvol implementeren van de Vreedzame werkwijze op vele scholen, wil Stichting Vreedzaam deze werkwijze ook breder implementeren in een Vreedzame wijk.

In de Vreedzame wijk werken professionals en ouders samen in een pedagogische context om de burgerschapsvorming van kinderen te versterken en om een hechtere gemeenschap te creëren (De Winter e.a., 2017). Eén vorm van de samenwerking tussen ouders en professionals is het opleiden van ouders tot oudermediatoren. Ouders krijgen vaardigheden aangeleerd ten aanzien van conflicthantering om de gezamenlijke verantwoordelijkheid en veiligheid in de Vreedzame Wijk te bevorderen (Kopp & Hagen, 2017). Onder oudermediator wordt in dit onderzoek verstaan een ouder die woonzaam is in de wijk Overvecht, die een oudermediatietraining heeft gevolgd en deze toepast op het schoolplein of in de wijk. De professional is iemand die werkt met de Vreedzame principes en in zijn of haar werkveld in contact komt met kinderen in de wijk Overvecht.

In de samenwerking tussen oudermediatoren en professionals worden echter belemmeringen opgemerkt door de organisatie van de Vreedzame Wijk, waaronder het gegeven dat het bereiken van gelijkwaardigheid tussen oudermediatoren en professionals als lastig wordt ervaren. Voor het creëren van een bevorderend pedagogisch klimaat in de wijk is het echter belangrijk dat oudermediatoren en professionals op een gelijkwaardig niveau met elkaar kunnen communiceren (Sharan, Shachar, & Levine, 1999; Tali Tal, 2004). Dit zal er namelijk voor zorgen dat zij de ontwikkeling van kinderen in de wijk gezamenlijk optimaal kunnen stimuleren. Om gelijkwaardigheid tussen oudermediatoren en professionals te kunnen realiseren is in opdracht van de Vreedzame Wijk in de Utrechtse wijk Overvecht onderzocht welke factoren bij zullen dragen aan het bereiken van gelijkwaardigheid en welke factoren de gelijkwaardigheid zullen belemmeren.

Theoretisch kader

De laatste decennia is het beeld van de relatie tussen ouder en professional veranderd. In plaats van de oorspronkelijke top-down relatie waarbij de professional de ouder instrueerde, wordt nu het belang van een gelijkwaardige samenwerking benadrukt (Hanna & Roger, 2002). Reden hiervoor is dat de pedagogische context de mogelijkheid creëert voor ouders en professionals om de ontwikkeling van kinderen gezamenlijk effectiever te stimuleren. Verscheidene onderzoeken hebben namelijk aangetoond dat een gelijkwaardige samenwerking tussen ouder en professional bijdraagt aan een effectievere ontwikkeling van het kind (Buschbacher, Fox, & Clarke, 2004; Cox, 2005; Dinnebeil & Rule, 1994; Hanna & Roger, 2002; Jeynes, 2007), waarbij positieve effecten worden teruggezien in de mentale gezondheid van het kind (Hornby & Lafaele, 2011) en schoolprestaties (Jeynes, 2007). Ook Stichting Vreedzaam heeft het doel om de samenwerking tussen oudermediatoren en professionals gelijkwaardig vorm te geven, wat tevens de hechtheid van de gemeenschap zal stimuleren.

Een hechtere gemeenschap creëren is een belangrijk aspect op gebieden als economische ontwikkeling (Stone, 1996), burgerlijke betrokkenheid (Kretzmann & McKnight, 1993), toegankelijkheid van de buurt (Chaskin, 1992) en het verbeteren van academische prestaties (Pomerantz, Moorman, & Litwack, 2007). Gemeenschappen kunnen een positieve invloed hebben op jeugd, bijvoorbeeld door specifieke verwachtingen te stellen over gedrag, zodat jeugdigen weten wat er van ze verwacht wordt en zich waardevol en gewaardeerd kunnen voelen (Benson, Leffert, Scales, & Blyth, 2012). Coleman (1974) heeft uitgewezen dat door interactie tussen volwassenen en jeugd, vaardigheden, cultuur en ideeën kunnen worden overgedragen. Daarnaast werkt de betrokkenheid van jeugdigen bij familie, school of gemeenschap als belangrijke protectieve factor voor het welzijn van jeugd (Benson e.a., 2012).

Echter blijkt het lastig om de samenwerking tussen ouder en professional gelijkwaardig vorm te geven. Ten eerste omdat de traditionele blik waarin de professional

zichzelf beschouwt als expert aan lijkt te blijven houden (Alasuutari, 2010; Lawlor & Mattingly, 1998), ondanks alle positieve ontwikkelingen die gelijkwaardigheid in de samenwerking teweeg kan brengen voor het kind (Dunn, 2013). Dit is te wijten aan de verschillende perspectieven die ouders en professionals in eerste instantie inbrengen in de samenwerking. Het ouderperspectief ontstaat vanuit de kennis over het eigen kind, en het perspectief van de professional komt voort uit de eigen kennis en ervaring. Uiteindelijk vervaagt deze traditionele blik wanneer beide partijen tijdens de samenwerking leren over elkaars wederzijdse interesses en respect voor elkaar opbouwen (Lawlor & Mattingly, 1998).

Tevens vormen discrepanties in achtergronden van professionals en ouders, zoals in ervaringen en scholing, ook een belemmering voor een gelijkwaardige samenwerking. Door deze discrepanties in opleidingsniveau wordt de communicatie tussen ouders en professionals bemoeilijkt en komen denkbeelden mogelijk niet overeen, waardoor zij niet op een gelijkwaardig niveau met de andere partij kunnen communiceren en de samenwerking wordt bemoeilijkt (Case-Smith, 1993; Hanna & Rodger, 2002). Desondanks is deze samenwerking onmisbaar, de professional weet vanuit pedagogisch opzicht wat het gunstigst is voor het kind en de ouder kent het kind volledig. Samenvoegen van de kennis van de professional en ouder komt de behoeftes van het kind ten goede (Dunn, 2013; Hanna & Rodger, 2002).

Naast discrepanties in achtergronden van ouders en professionals zijn er meer factoren die de gelijkwaardigheid van deze samenwerking negatief beïnvloeden. Enerzijds kan het gevoel van ouders dat hun zorgen door de professional worden genegeerd de samenwerking negatief beïnvloeden (Fyffe, Gividia-Payne, & McCubbery, 1995). Anderzijds maken professionals zich zorgen over de bekwaamheid van ouders om volledig mee te denken in het pedagogische proces van het stimuleren van de ontwikkelingen van het kind (Dunn, 2013; Minke & Scott, 1995). Tevens is het niet nakomen van afspraken door beide partijen een limitatie voor een effectieve samenwerking (Dinnebeil & Rule, 1994; Lawlor & Mattingly, 1998). Vanuit ouders komt de vraag naar meer transparantie en terugkoppeling van besproken punten (Dinnebeil & Rule, 1994; Kopp & Hagen, 2017).

Bijdragende factoren voor een gelijkwaardige samenwerking zijn het gezamenlijk maken van beslissingen en het hebben van een overeenkomend doel (Hanna & Rodger, 2002) en het hebben van een positieve houding van professionals naar ouders (Trivette, Dunst, Hamby, & LaPointe, 1996). Tevens is het verschaffen van informatie over beschikbare middelen en mogelijkheden door professionals aan ouders een bevorderende factor voor de gelijkwaardigheid in de samenwerking (Fyffe, Gavidia-Payne, & McCubbery, 1995). Ten slotte werkt het door professionals vriendschappelijk omgaan met ouders ook positief voor de gelijkwaardigheid (Thompson, 1998).

Voor een degelijke en gelijkwaardige samenwerking moet de gemeenschap, en vanzelfsprekend de ouders, gemotiveerd worden om te participeren in open discussies tussen ouder en professional, gebaseerd op respect voor verschillende perspectieven (Agbo, 2007). Waylen, Fischer, McGowan, Thirgood, en Milner-Gulland (2010) ontdekten in een onderzoek naar gespreksinterventies dat het bevorderlijk is te kijken naar waar de gemeenschap oprecht behoefte aan heeft en vervolgens beide partijen vanuit deze behoeftes te laten handelen. Daarnaast moet de samenwerking gebaseerd zijn op de waarden en behoeften van de gemeenschap, zoals de Vreedzame principes, zodat naar gezamenlijke doelen kan worden gestreefd (Agbo, 2007). Aanvullend moet worden gelet op het geven van een stem aan de ouders waarbij zij zich niet voelen geïntimideerd door de bekwaamheid van de professional (Hughes & MacNaughton, 2002). Vervolgens zal dit de open communicatie tussen ouder en professional bevorderen. Evenwel moet de professional zich beter inleven in het begrijpen van het ouderperspectief, zelfs al verschillen de perspectieven van ouders en professionals significant van elkaar (Hanna & Rodger, 2002). Wanneer de eerder genoemde bevindingen worden meegenomen in het uitzetten van de samenwerking, zal dit de gelijkwaardigheid tussen ouder en professional bevorderen.

Concluderend wordt op basis van de literatuur verwacht dat een gelijkwaardige samenwerking voldoet aan een vernieuwend beeld waarin ouder en professional elkaar zien als gelijke, waarbij zij openlijk met elkaar kunnen discussiëren en daarbij elkaars verschillende expertises benutten en waarderen. Terugkoppeling door en transparantie van beide partijen zijn in deze samenwerking van groot belang, zodat beide partijen gemotiveerd zullen blijven. Ten slotte werken zij onder een gezamenlijk doel, namelijk de optimaalst mogelijke ontwikkeling van de gemeenschap en het kind.

Methode

Om inzicht te krijgen in hoe een gelijkwaardige samenwerking tussen oudermediator en professional kan worden gerealiseerd, is een kwalitatief verklarend onderzoek uitgevoerd. Met deze wijze van onderzoek konden de verscheidene aspecten van de samenwerking tussen oudermediator en professional diepgaand worden onderzocht, waarna aanbevelingen konden worden gedaan over hoe deze gelijkwaardige samenwerking vorm zou kunnen krijgen in de praktijk. Hierbij is rekening gehouden met de visies van zowel oudermediator als professional. Deze informatie zal in de praktijk direct kunnen worden toegepast, om bij te dragen aan het bereiken van een Vreedzamere wijk. Input voor dit onderzoek is op kwalitatieve wijze verzameld, middels semigestructureerde interviews met zowel oudermediatoren als professionals.

Operationalisatie

In het onderzoek zijn enkele begrippen gebruikt die operationalisatie behoeven. Hierdoor ontstaat eenduidigheid over de gebruikte definities. Deze operationalisaties zijn

gericht op de gewenste gelijkwaardige samenwerking tussen oudermediatoren en professionals.

Samenwerking tussen oudermediator en professional. Wederkerige communicatie tussen oudermediator en professional, waarbij beide partijen zich inzetten voor hetzelfde doel: een Vreedzamere wijk. Om dit begrip meetbaar te maken en te controleren of er daadwerkelijk sprake is van een samenwerking tussen oudermediator en professional zijn vragen gesteld zoals 'Op welke manier wordt u door professionals ondersteund?'.

Gelijkwaardige samenwerking tussen oudermediator en professional. Een vernieuwend beeld waarin oudermediator en professional elkaar zien als gelijkwaardig. Daarbij kunnen zij openlijk discussiëren en gebruik maken van elkaars verschillende expertises. Terugkoppeling door en transparantie van beide partijen zijn in deze samenwerking van groot belang. Ze hebben een gezamenlijk doel, namelijk de optimaalst mogelijke ontwikkeling van de gemeenschap en het kind. Dit begrip is meetbaar gemaakt door middel van algemene vragen aan de oudermediatoren zoals 'Hebt u het idee dat de professional en u de Vreedzame principes op een andere manier toepassen in de wijk?' en directe vragen voor beide partijen zoals 'Ervaart u de samenwerking als gelijkwaardig?'.

Procedure

Met behulp van twee contactpersonen, een zelfstandig adviseur bij Stichting Vreedzaam en een coördinator Ouderbetrokkenheid, is contact gelegd met ouders en professionals uit de Utrechtse wijk Overvecht. Middels een oriënterend gesprek met deze contactpersonen en oudermediatoren van één van de Vreedzame Scholen in Overvecht, het literatuuronderzoek en de geoperationaliseerde begrippen is de inhoud van de interviews bepaald. Om het behandelen van alle relevante onderwerpen te garanderen en daarbij de mogelijkheid te geven tot doorvragen en verheldering, is gekozen voor het afnemen van semigestructureerde interviews. De duur van de interviews varieerde van 40 minuten tot een uur (met een $M_{\text{duur}} = 49$ minuten), en zijn afgenomen in een voor de respondenten vertrouwde setting. Na het afnemen van deze interviews zijn de bevindingen geanalyseerd. Vervolgens zijn de resultaten teruggekoppeld aan de respondenten.

Steekproef

De ouders zijn actief als oudermediator in Overvecht en werken vanuit de principes van Stichting Vreedzaam. De professionals hebben een hulpverlenend beroep in de wijk Overvecht waarbij zij in contact komen met de bewoners en werken ook met de Vreedzame principes. De respondenten zijn aan de hand van een gemakssteekproef benaderd, omdat er zo in samenwerking met de contactpersoon van de Vreedzame Wijk voor gezorgd is dat de respondenten geschikt waren voor het onderzoek. In totaal zijn tien personen geïnterviewd, waarvan vier oudermediatoren (1 man, 3 vrouwen, $M_{\text{age}} = 49,75$ jaar, leeftijdscategorie: 39-64 jaar), en zes professionals (6 vrouwen, $M_{\text{age}} = 46,67$ jaar, leeftijdscategorie: 40-53 jaar). De professionals werden vertegenwoordigd door een

locatieleider van een basisschool, wijkadviseur gemeente, coördinator Vreedzame wijk, sociaal makelaars en een medewerker van stichting Al Amal. Alle oudermediatoren hadden een niet-Westerse migratieachtergrond en een opleidingsniveau variërend van VMBO tot MBO (zie Tabel 1).

Tabel 1

Opleidingsniveau geïnterviewde oudermediatoren

Oudermediator 1	Mavo
Oudermediator 2	MBO
Oudermediator 3	VMBO
Oudermediator 4	MBO

Analyse

Het oriënterend gesprek is open gecodeerd en vervolgens axiaal gecodeerd, op zoek naar thema's die betrekking hebben op het aanwezig of afwezig zijn van een gelijkwaardige samenwerking tussen oudermediatoren en professionals. Hierbij is de behandelde wetenschappelijke literatuur als leidraad genomen. De semigestructureerde interviews zijn ook open en axiaal gecodeerd om tot thema's binnen de onderzoeksvraag te komen. Vervolgens zijn de interviews selectief gecodeerd om tot onderzoeksresultaten ter beantwoording van de onderzoeksvraag te komen. Voor het coderen is gebruik gemaakt van het softwareprogramma NVivo 11.

Validiteit en betrouwbaarheid

Aangezien de data niet worden verzameld door middel van een gestandaardiseerd, getest meetinstrument en de onderzoeksgroep klein is, zijn de betrouwbaarheid en validiteit van het onderzoek in het geding (Boeije, 2005). Er zijn verschillende maatregelen getroffen om deze limitaties tot een minimum te beperken. Zo zijn de kwalitatieve interviews afgenomen door twee onderzoekers, en zowel opgenomen als getranscribeerd. De onderzoekers namen afwisselend per interview de rol van eerste interviewer, die het gesprek leidde, en tweede interviewer in, die aanvullende of verhelderende vragen stelde. Bovendien zijn de antwoorden, wanneer nodig, gecontroleerd bij de respondenten om onjuistheden en onduidelijkheden te elimineren. Door deze werkwijze hebben de onderzoekers gewaarborgd dat alle vragen zorgvuldig beantwoord zijn en de informatie bieden die nodig is om de onderzoeksvraag te kunnen beantwoorden. De opnames zijn bovendien beschikbaar en dus controleerbaar, zolang het onderzoek loopt. Al deze maatregelen zullen ervoor zorgen dat de verzamelde data betrouwbaarder is en de validiteit wordt verhoogd. De interne validiteit was toereikend vanwege de combinatie van verschillende databronnen, te weten de veelvuldige input die is verzameld bij de respondenten en het uitgebreide literatuuronderzoek. Ook de begripsvaliditeit was volgens

de onderzoeker voldoende, doordat de belangrijkste begrippen geoperationaliseerd zijn, en dus meetbaar zijn gemaakt voor het gebruik in de interviews.

Ethische verantwoording

De respondenten deden vrijwillig mee aan dit onderzoek en *informed consent* was gegeven door alle respondenten voor de opnames van de interviews. Er is op iedere respondent maximaal twee keer een beroep gedaan, om de last die zij van het onderzoek ervaren te minimaliseren. Dit is gebeurd tijdens het oriënterend gesprek (bij 9 respondenten) en het interview. Om het voor iedere respondent zo gemakkelijk mogelijk te maken, hebben de interviews plaatsgevonden op een plek die voor hen toegankelijk en goed bereikbaar is. De onderzoeksresultaten zijn in begrijpelijke taal door de onderzoeker teruggekoppeld aan de respondenten, zodat de respondenten hun eigen inbreng kunnen lezen in het verslag en gebruik kunnen maken van de resultaten die dit onderzoek biedt. Uit de Inwonersenquête Utrecht is gebleken dat Overvecht laag scoort op sociale cohesie en gevoelde veiligheid (Gemeente Utrecht, 2017). Sociale cohesie heeft een rapportcijfer van 4.5 gekregen, ten opzichte van het Utrechts gemiddelde van 5.8, en 54% van de inwoners van Overvecht voelt zich wel eens onveilig in de wijk, ten opzichte van 33% gemiddeld in Utrechtse wijken (Gemeente Utrecht, 2017). Door onderzoek naar het realiseren van een gelijkwaardige samenwerking tussen oudermediator en professional, zal, wanneer de resultaten van dit onderzoek worden toegepast in de praktijk, naar verwachting de gevoelde veiligheid en sociale cohesie worden vergroot. Met het toepassen van bovengenoemde maatregelen waren de respondenten verzekerd van een zo groot mogelijk profijt ten opzichte van een zo laag mogelijke last.

Resultatensectie

In deze resultatensectie wordt ingegaan op de toepassing van Vreedzaam door oudermediatoren en professionals, toegevoegde waardes van oudermediatoren (OM) en professionals (P) in de samenwerking en de bekwaamheid van oudermediatoren om te mediëren in de wijk. Vervolgens worden de ontwikkelingen van de samenwerking toegelicht, de manieren van communicatie, aanvullende inzet van oudermediatoren en professionals voor de samenwerking en hoe de partijen elkaar het beste kunnen bereiken. Als laatste wordt de gevoelsmatige gelijkwaardigheid belicht.

Toepassing Vreedzaam. Alle respondenten, zowel oudermediatoren als professionals, geven aan dezelfde doelstelling voor ogen te hebben, namelijk een beter pedagogisch ontwikkelingsklimaat voor het kind. Dit maakt volgens een oudermediator dat "je dezelfde taal kunt spreken". "Het doel is dat de kinderen goed met elkaar omgaan en dat ze de normen en waarden meekrijgen die wij in deze maatschappij belangrijk vinden" (R_P).

Toegevoegde waarde oudermediatoren en professionals. Om de gelijkwaardigheid in de samenwerking in kaart te brengen is aan beide partijen gevraagd wat hun

toegevoegde waarde is voor de samenwerking, en wat zij als de toegevoegde waarde van de andere partij beschouwen. De toegevoegde waarde is belangrijk voor de gelijkwaardigheid omdat "gelijkwaardigheid natuurlijk ook is dat je allebei het gevoel hebt dat je iets voor elkaar kan betekenen" (R_P). De toegevoegde waarde van de oudermediator voor de samenwerking is dat zij betrokken ouders zijn met een hoge motivatie voor een veiligere wijk ($n_{OM} = 2$, $n_P = 4$) en "zij zijn de ogen en oren van de wijk" ($n_{OM} = 1$, $n_P = 2$). Tevens hebben zij inzicht in culturele gevoeligheden waardoor zij bij gevoelige conflicten vaak een betere inschatting kunnen maken dan professionals over op welke wijze deze opgelost kunnen worden ($n_P = 2$) en nemen zij werk uit handen van de professionals door te mediëren in de wijk ($n_{OM} = 2$, $n_P = 3$).

De toegevoegde waarde van de professional is de mogelijkheid om gesprekken en bijeenkomsten tussen oudermediatoren en professionals te faciliteren ($n_P = 4$) en inzichten te bieden in het pedagogische klimaat door jaren werkervaring ($n_{OM} = 1$, $n_P = 3$). Tevens kunnen zij fungeren als achterwacht bij het mediëren zodra oudermediatoren de overstap van school naar de wijk maken ($n_{OM} = 2$, $n_P = 3$). Daarnaast werden nog twee belangrijke overeenkomstige meerwaardes benoemd van oudermediatoren en professionals: "Soms kunnen we van mekaar leren of- ik doe het anders dan diegene, misschien leren we ook van elkaar" (R_{OM}) en het fungeren als een aanvulling op elkaar waardoor het bereik van Vreedzaam wordt vergroot. Concluderend faciliteren, trainen en ondersteunen de professionals en streven de oudermediatoren vervolgens mede naar een veiligere wijk, ook na werktijd.

Bekwaamheid oudermediatoren. Het is van belang om inzicht te krijgen in de bekwaamheid van oudermediatoren om volledig mee te kunnen draaien met de taken van de Vreedzame wijk, zodat een gelijkwaardige en "een wederkerige relatie tot stand kan worden gebracht" (R_P). Eén professional zegt over de huidige situatie: "De algemene basistraining en de oudermediatietraining maakt de ouders bewust en vormt hen genoeg om te mediëren op het schoolplein" (R_P). Echter wordt voor het beter implementeren van Vreedzaam in de wijk, iets wat alle respondenten ($n_{OM} = 4$, $n_P = 6$) hebben aangegeven te willen nastreven, de bekwaamheid van oudermediatoren door professionals in twijfel getrokken. Alle professionals merken namelijk een niveauverschil tussen oudermediatoren onderling ($n_P = 6$). Genoemde oorzaken van deze discrepantie zijn het verschil in beheersing van de Nederlandse taal ($n_P = 2$) en opleidingsniveau ($n_P = 1$) en het vermogen om de eigen emoties te reguleren bij persoonlijke kwesties ($n_P = 1$). Suggesties aangedragen door beide partijen voor het verbeteren van de bekwaamheid van oudermediatoren, zijn een extra training gericht op het mediëren in de wijk ($n_{OM} = 4$, $n_P = 5$) en een achterwacht van professionals beschikbaar stellen tijdens het mediëren ($n_{OM} = 4$, $n_P = 2$). Wel blijkt iedereen bereid om een conflict in de wijk gelijkwaardig en gezamenlijk op te lossen ($n_{OM} = 4$, $n_P = 6$), al geven enkele oudermediatoren en

professionals aan dat dit afhankelijk is van het soort conflict ($n_{OM} = 3$, $n_P = 2$). Sporadisch is het beter om het conflict over te dragen aan de professional ($n_{OM} = 3$). De oudermediatoren die dit aangaven vonden dit een prettige optie. "Als ik een conflict niet kan oplossen, vind ik het makkelijk deze over te dragen aan de professional" (R_{OM}).

Ontwikkelingen samenwerking oudermediatoren en professionals. Om inzicht te verkrijgen in de gelijkwaardigheid tussen oudermediatoren en professionals, zijn de kenmerken van de samenwerking in onderstaande beschrijving in kaart gebracht. In de samenwerking worden de laatste jaren verbeteringen gemerkt en vrijwel alle respondenten hebben de samenwerking bestempeld als 'goed' ($n_{OM} = 4$, $n_P = 5$). De voornaamste reden voor deze verbetering is dat oudermediatoren en professionals elkaar beter hebben leren kennen waardoor een hechtere groep is ontstaan. Meerdere oudermediatoren en professionals geven aan dat zij elkaar daardoor gemakkelijker kunnen benaderen ($n_{OM} = 2$, $n_P = 2$). Het gemakkelijker kunnen benaderen van elkaar draagt bij aan het hebben van een gelijkwaardige vorm van communicatie.

Communicatie tussen oudermediatoren en professionals. De communicatie tussen de meeste oudermediatoren en professionals verloopt informeel ($n_{OM} = 4$, $n_P = 3$). De respondenten die zich hierover hebben uitgesproken geven aan tevreden te zijn met deze communicatiewijze ($n_{OM} = 4$, $n_P = 3$). "Ook als er iets is, dan is het altijd een appje en bellen enzo" (R_{OM}) en "Ja.. met [contactpersoon] hebben we gewoon elkaars nummer. Dus als er iets is kunnen we gewoon bellen" (R_{OM}). Daarnaast voegt een professional toe: "Vaak zijn het de ouders die meedoen, die zijn sowieso al communicatief ook wel wat sterker. Dus die weten je te vinden, die weten wel de vraag te stellen". Dit vergemakkelijkt vervolgens het communiceren ($n_P = 1$). Redenen voor het verbeteren van de communicatie tussen beide partijen zijn duidelijkere aanspreekpunten ($n_{OM} = 1$), meer ervaring ($n_{OM} = 1$) en frequentere communicatie ($n_{OM} = 1$). Verbetering zit voor één oudermediator in een duidelijkere terugkoppeling van besproken punten. Voor enkele professionals is er mogelijkheid tot verbetering in een meer eerlijke en open communicatie ($n_P = 3$). "Ik [P] heb niet het idee [...] dat alle kaarten op tafel liggen of zoiets. Ik heb het idee dat ik heel vaak dingen niet te horen krijg". Het open communiceren zal ervoor zorgen dat helder is hoe de partijen tegenover elkaar staan. Daarnaast geven verscheidene professionals aan dat zij verschil merken in hoe zij communiceren naar verschillende oudermediatoren op basis van opleidingsniveau ($n_P = 4$), beheersing van de Nederlandse taal ($n_P = 3$), gemoedstoestand oudermediator ($n_P = 1$) en leeftijd ($n_P = 1$). Tevens merken twee professionals op dat oudermediatoren wel verantwoordelijkheid willen, maar dan wel op vrijwillige basis. "Oudermediatoren zijn heel betrokken, maar het blijft op vrijwillige basis, wat het makkelijk maakt om af te zeggen. Ze moeten dat kunnen overzien op lange termijn" (R_P). Wanneer oudermediatoren de inzet voor Stichting Vreedzaam kunnen

overzien op langere termijn, zal dit bijdragen aan het gevoel van een gelijkwaardige inzet bij de professionals.

Aanvullende inzet samenwerking oudermediatoren en professionals. Om de samenwerking tussen oudermediatoren en professionals te bevorderen en een gelijkwaardige inbreng tot stand te brengen, hebben beide partijen zich uitgesproken over wensen met betrekking tot aanvullende inzet van de andere partij. Meerdere oudermediatoren zouden willen dat de professional beide partijen meer bijeen brengen ($n_{OM} = 3$) en dat professionals zichtbaarder zijn in de wijk ($n_{OM} = 2$). Enkele professionals zouden graag zien dat oudermediatoren meer initiatief tonen in het verspreiden van de Vreedzame principes ($n_P = 2$), actiever en zichtbaarder zijn in de wijk ($n_P = 1$) en meer uitspreken waar zij behoefte aan hebben met betrekking tot het mediëren in de wijk ($n_P = 1$). In de samenwerking moet wel gelet worden op het niet overvragen van de toch al bovengemiddelde actieve ouders ($n_P = 3$), zodat zij niet over hun eigen grenzen heen gaan. Eén professional zegt: "Ik probeer iedere keer wel te toetsen of ik niet te veel vraag, en als ik iets vraag wat iemand niet zint, of ze het dan wel zeggen".

Elkaar bereiken. Om de samenwerking te verbeteren moeten beide partijen weten hoe zij elkaar het beste kunnen bereiken. Dit zal de gelijkwaardigheid van de samenwerking ten goede komen, omdat hierdoor een directe vorm van communiceren mogelijk wordt gemaakt. Beide partijen hebben aangegeven dit een belangrijk aspect van de samenwerking te vinden. Overleg tussen oudermediatoren en professionals op structurele basis en regelmatig evalueren in supervisiebijeenkomsten zou bijdragen aan het opbouwen van een vertrouwensrelatie tussen oudermediatoren en professionals ($n_{OM} = 4$, $n_P = 4$). "Je gaat elkaar alleen maar bellen als je elkaar kent" (R_{OM}).

"Ik ben echt voor die supervisie bijeenkomsten, dat je gewoon elkaar ontmoet, dat je dat faciliteert, dus dat je elkaar hoe dan ook ontmoet. En als je dat doet, en dan heb je zo'n clubje met, die moet je dan gewoon kennen en de telefoonnummers van hebben, en dan, als er dan wat is, weet je elkaar ook te bellen" (R_P).

Tevens zijn het verspreiden van contactgegevens ($n_{OM} = 3$, $n_P = 5$), het oprichten van een appgroep ($n_{OM} = 1$, $n_P = 1$) of het maken van een telefoonboom ($n_{OM} = 2$) vaak genoemde opties.

Gevoelsmatige gelijkwaardigheid. De wijze waarop oudermediatoren en professionals gelijkwaardigheid ervaren is niet eenduidig. Enerzijds antwoorden de oudermediatoren kort en bondig "ja" op de vraag of zij de samenwerking met professionals als gelijkwaardig beschouwen ($n_{OM} = 4$). Anderzijds voegen enkele oudermediatoren toe: "Ik doe heel veel maar dan denk ik van wat doet dan een professional? [...] zou die hetzelfde doen als ik zou hebben gedaan? [...] Ik wil wel zien eigenlijk dat we samen dingen

doen of overeenkomen met het samen doen" en "ik heb wel wat te zeggen maar ik moet altijd met ze overleggen denk ik. Toch?". Professionals geven uitgebreider antwoord op deze vraag. "Ik kan me ergens voorstellen dat je per definitie niet helemaal gelijkwaardig kan zijn, omdat ik professional ben en zij ouder. We zitten niet in dezelfde positie" ($n_P = 2$). Wel wordt door één professional opgemerkt dat "het contact niet ongelijkwaardig is. [...] want ik schuif ook gewoon bij hun overleg ofzo aan". Tevens beschouwt de professional zichzelf meer als de initiatiefnemer ($n_P = 3$), degene die de oudermediator probeert te motiveren om actief deel te nemen in het Vreedzame proces. Ten slotte wordt daaraan toegevoegd dat "wij [de professionals] het soms ook wel beter weten, maar dat moet dan niet de boventoon voeren en als ongelijkwaardig voelen. Dat is de kunst" ($n_P = 2$). Al is de wijze waarop gelijkwaardigheid wordt ervaren niet eenduidig, lijken beide partijen toch terug te vallen op gelijkwaardigheid op basis van positie in plaats van gevoelsmatige gelijkwaardigheid.

Discussie

In de Vreedzame Wijk werken oudermediatoren en professionals samen om de ontwikkeling van kinderen te stimuleren, echter werden in deze samenwerking door de organisatie de Vreedzame Wijk enkele belemmeringen gemerkt in het bereiken van gelijkwaardigheid tussen beide partijen. Daarom is onderzocht wat de bevorderende en belemmerende factoren voor de gelijkwaardigheid in de samenwerking tussen oudermediatoren en professionals zijn. Dit is onderzocht middels een kwalitatief verklarend onderzoek door middel van literatuuronderzoek en semigestructureerde interviews ($n_{OM} = 4$, $n_P = 6$).

De resultaten van het onderzoek wijzen erop dat gelijkwaardigheid op sommige vlakken van de samenwerking al bereikt is, en dat de wil voor gelijkwaardigheid op andere vlakken bij beide partijen aanwezig is. De al bereikte gelijkwaardigheid is naar voren gekomen in het overeenkomen van het overkoepelende te bereiken doel, namelijk een optimale omgeving voor de ontwikkeling van het kind stimuleren. Hanna en Rodger (2002) bevestigden dat het hebben van een overeenkomend doel een bijdragende factor is voor een effectieve, gelijkwaardige, samenwerking. Daarnaast draagt de informele communicatiewijze tussen oudermediatoren en professionals ook bij aan de gelijkwaardigheid in de samenwerking. Beide partijen hebben zich daarom ook tevreden geuit over het verloop van de samenwerking en bevestigd dat de informele communicatiewijze voor hen bijdraagt aan de gelijkwaardigheid. Tot slot gaven beide partijen aan bereid te zijn van elkaars verschillende expertises te leren, wat bijdraagt aan de toegevoegde waarde van beide partijen voor de samenwerking en een gelijkwaardige inbreng.

Ondanks deze gedeelde basis, zijn er ook een aantal aspecten waarop nog geen gelijkwaardigheid is bereikt. De literatuur heeft uitgewezen dat professionals zich zorgen

maken over de bekwaamheid van ouders om volledig mee te denken in het pedagogische proces van het stimuleren van de ontwikkelingen van het kind (Minke & Scott, 1995; Dunn, 2013). Dit gegeven kwam tijdens de interviews ook naar voren, waarbij zowel oudermediatoren als professionals de bekwaamheid van oudermediatoren om te mediëren in de wijk als niet voldoende beschouwden. Wanneer de bekwaamheid van oudermediatoren verhoogd zou worden, bijvoorbeeld door middel van een extra training, wordt de toegevoegde waarde van oudermediatoren in de samenwerking vergroot en zou er daardoor eveneens een gelijkwaardigere inzet tot stand worden gebracht.

Daarnaast geven Lawlor en Mattingly (1998) aan dat het niet nakomen van afspraken een limitatie is voor een effectieve samenwerking. Professionals zouden graag zien dat oudermediatoren de verantwoordelijkheden die horen bij het aangaan van deze samenwerking kunnen overzien op langere termijn. Dit zou het gevoel dat zij elkaar kunnen vertrouwen bevorderen en vervolgens bijdragen aan het opbouwen van een duurzame samenwerking op basis van een gelijkwaardige inbreng. Echter moet hierbij wel rekening worden gehouden met het feit dat de rol die de oudermediator aanneemt niet gelijk is aan die van de professional. Professionals zullen moeten accepteren dat getoonde inzet van oudermediatoren op vrijwillige basis blijft.

Ten slotte is gebleken dat de gevoelsmatige gelijkwaardigheid vooralsnog een onduidelijk te beschrijven aspect is voor beide partijen. Oudermediatoren laten zich voorzichtig uit over de gelijkwaardigheid in de samenwerking maar lijken onbewust door te schemeren dat zij de professional toch in een hogere positie plaatsen. De professionals lijken daarbij terug te vallen op een verschil in positie, waardoor het per definitie nooit volledig gelijkwaardig zou kunnen zijn, in plaats van op gevoelsmatige gelijkwaardigheid. Dit gegeven wordt bevestigd door Alasuutari (2010) en Lawlor en Mattingly (1998), die hebben uitgewezen dat de traditionele blik waarin de professional zichzelf beschouwt als expert blijft aanhouden. Echter is de wijze waarop gelijkwaardigheid in eerste instantie gedefinieerd zou worden in deze samenwerking niet werkelijk. De posities die beide partijen innemen zijn per definitie nu eenmaal niet gelijk, de professional zal, tot op zekere hoogte, altijd de ouder blijven instrueren. Daarom is juist de gevoelsmatige gelijkwaardigheid tussen oudermediatoren en professionals wenselijk, bijvoorbeeld in de wijze waarop gecommuniceerd wordt. Dit zal een optimale samenwerking met open en eerlijke communicatie stimuleren.

Tijdens het uitvoeren van het onderzoek zijn er enkele belemmeringen voor de betrouwbaarheid en validiteit naar voren gekomen. Ten eerste is tijdens de afname van de interviews gebleken dat niet alle interviewvragen volledig waren afgestemd op het taal- en opleidingsniveau van de respondenten. Beide partijen zijn vergelijkbare vragen gesteld, uitgaande van gelijkwaardigheid in de samenwerking. Door discrepanties in taal- en opleidingsniveau werden enkele vragen echter te ingewikkeld gesteld voor

oudermediatoren en te eenvoudig voor professionals. Gevolgen voor de betrouwbaarheid en validiteit zijn dat oudermediatoren zich wellicht minder waarheidsgetrouw hebben kunnen uiten en dat er bij professionals waarschijnlijk meer diepgaande informatie viel in te winnen. Bij de oudermediatoren konden de desbetreffende vragen echter niet verder worden toegelicht, omdat dat als gevolg zou hebben dat de vraag te leidend werd gesteld en er geen betrouwbare informatie meer zou worden verkregen. In een volgend onderzoek kan deze belemmering ondervangen worden door vooraf onderzoek te doen naar het taal- en opleidingsniveau van mogelijke respondenten, zodat interviewvragen hier specifiek op aangepast kunnen worden.

Daarnaast is de externe validiteit van dit onderzoek laag, omdat de onderzoeksresultaten slechts beperkt generaliseerbaar zijn (Boeije, 2005), namelijk tot de Utrechtse wijk Overvecht. Echter is externe validiteit in eerste instantie geen doel van dit onderzoek. De gemakssteekproef is niet representatief voor buiten deze wijk, maar de onderzoeksresultaten kunnen voor Stichting Vreedzaam wel als indicatie worden gebruikt voor andere wijken met soortgelijke oudermediator karakteristieken.

Aanbevelingen voor Stichting Vreedzaam zijn het creëren van een overzichtelijke weergave van de mogelijkheden die zij bieden voor oudermediatoren op de website van Stichting Vreedzaam, zoals de beschikbare trainingen en bijeenkomsten. Dit biedt oudermediatoren zowel een betrouwbaar overzicht voor ontwikkelingsmogelijkheden voor henzelf, als de kans om andere ouders te betrekken bij Stichting Vreedzaam en hen duidelijker te kunnen informeren over de beschikbare mogelijkheden. Op deze wijze zal het gedachtegoed van Vreedzaam nog verder kunnen worden verspreid. Tevens wordt Stichting Vreedzaam aangeraden om structurele bijeenkomsten te faciliteren tussen oudermediatoren en professionals. Op deze wijze kan de vertrouwensrelatie tussen oudermediatoren en professionals gestimuleerd worden en krijgen de oudermediatoren een beeld van de actieve Vreedzame professionals in de wijk.

Daarnaast een aanbeveling voor eventueel vervolgonderzoek. Tijdens de interviews is gebleken dat sommige oudermediatoren door het minder beheersen van de Nederlandse taal en een lager opleidingsniveau nu en dan moeite hadden vragen volledig te beantwoorden. Daarom wordt aanbevolen te achterhalen welke mogelijke gevolgen het minder beheersen van de Nederlandse taal en een lager opleidingsniveau kunnen hebben op de gelijkwaardigheid in de samenwerking tussen oudermediatoren en professionals en hoe deze effecten kunnen worden geminimaliseerd.

Tot slot is het belangrijk dat beide partijen afscheid nemen van de overtuiging dat gelijkwaardigheid essentieel verbonden is met de positie die een individu inneemt, en de overschakeling maken naar een gelijkwaardigheid gebaseerd op gevoel. Wanneer deze denkwijze wordt doorbroken, zal meer ruimte worden gecreëerd voor open en eerlijke communicatie in de samenwerking. Vervolgens zullen beide partijen effectiever met elkaar

kunnen samenwerken, wat bijdraagt aan het overkoepelende doel van de gehele samenwerking, namelijk de optimaalst mogelijke ontwikkeling van het kind. Kortom: geen gelijkheid, wel gelijkwaardigheid.

Referenties

- Agbo, S. A. (2007). Addressing school-community relations in a cross-cultural context: A collaborative action to bridge the gap between first nations and the school. *Journal of Research in Rural Education, 22*(8), 1-14. Verkregen van <https://eric.ed.gov/?id=EJ768961>
- Alasuutari, M. (2010). Striving at partnership: Parent-practitioner relationships in Finnish early educators talk. *European Early Childhood Education Journal, 18*, 149-161. doi:10.1080/13502931003784545
- Alasuutari, M. (2010). Striving at partnership: Parent-practitioner relationships in Finnish early educators talk. *European Early Childhood Education Journal, 18*, 149-161. doi:10.1080/13502931003784545
- Bandura, A. (1977). Self-efficacy: Toward a unifying theory of behavioral change. *Psychological review, 84*(2), 191. Verkregen van <https://www.uky.edu/~eushe2/Bandura/Bandura1977PR.pdf>
- Benson, P. L., Leffert, N., Scales, P. C., & Blyth, D. A. (2012). Beyond the "village" rhetoric: Creating healthy communities for children and adolescents. *Applied Developmental Science, 16*, 3-23. doi:10.1080/10888691.2012.642771
- Boeije, H. R. (2005). *Analyseren in kwalitatief onderzoek: Denken en doen*. Amsterdam: Boom Koninklijke Uitgevers.
- Bronfenbrenner, U. (1979). *The ecology of human development: Experiments by nature and design*. Harvard University Press. Cambridge: Massachusetts.
- Buschbacher, P., Fox, L. & Clarke, S. (2004). Recapturing desired family routines: A parent-professional behavioral collaboration. *Research & Practice for Persons With Severe Disabilities, 29*, 25-39. doi:10.2511/rpsd.29.1.25
- Case-Smith, J. (1993). Foundations and principles. In: J. Case-Smith (Ed.). *Pediatric occupational therapy and early intervention* (pp. 3-30). Boston: Andover Medical Publishers
- Chaskin, R. J. (1992). *The Ford Foundation's neighborhood and family initiative: Toward a model of comprehensive, neighborhood-based development*. Chicago: Chapin Hall Center for Children, University of Chicago.
- Christensen, J. (2010). Proposed enhancement of Bronfenbrenner's development ecology model. *Education Inquiry, 1*, 117-126. doi:10.3402/edui.v1i2.21936
- Christian, H., Zubrick, S. R., Foster, S., Giles-Corti, B., Bull, F., Wood, L., . . . Boruff, B. (2015). The influence of the neighborhood physical environment on early child health and development: A review and call for research. *Health & Place, 33*, 25-36. doi:10.1016/j.healthplace.2015.01.005
- Coleman, J. S. (1974). *Youth—transition to adulthood*. Chicago: University of Chicago Press.

- Cox, D.D. (2005). Evidence-based interventions using home-school collaboration. *School Psychology Quarterly*, 20, 473-97. doi:10.1521/scpq.2005.20.4.473
- De Winter, M., Horjus, B., & Van Dijken, M. (2009). Vreedzaam komt van school. Onderzoek naar de Vreedzame Wijk. Utrecht: Stichting Vreedzaam
- De Winter, M., van Dijken, M., Verhoeff, C., Pauw, L., Horjus, B., & Vernooij, A. (2017). Inhoudelijk eindverslag ontwikkel- en onderzoeksproject de vreedzame wijk 2.0. Utrecht: Stichting Vreedzaam
- Desforges, C., & Abouchar, A. (2003). *The impact of parental involvement, parental support and family education on pupil achievement and adjustment: A literature review*. London: Department for Education and Skills.
- Dinnebeil, L. A. & Rule, S. (1994). Variables that influence collaboration between parents and service coordinators. *Journal of Early Intervention*, 18(4), 349-361. Verkregen van <http://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/105381519401800405>
- Dunn, D. (2013). Parent-professional partnership. In: F. Volkmar (Ed.), *Encyclopedia of Autism Spectrum Disorders* (pp. 2126-2127). New York: Springerlink.
- Dunn, D. (2013). *Parent-professional partnership*. In: Volkmar F.R. (eds) *Encyclopedia of Autism Spectrum Disorders*. New York: Springerlink.
- Fyffe, C., Gividia-Payne, S. & McCubbery, J. (1995). Early intervention and families in rural Victoria. *Australian Journal of Early Childhood*, 20(4), 34-39. Verkregen van <https://eric.ed.gov/?id=EJ515240>
- Gemeente Utrecht. (2017). *Wijkwijzer 2017*. Geraadpleegd via <https://utrecht.buurtmonitor.nl/>
- Hanna, K. & Rodger, S. (2002). Towards family-centred practice in paediatric occupational therapy: A review of the literature on parent-therapist collaboration. *Australian Occupational Therapy Journal*, 49, 14-24. doi:10.1046/j.0045-0766.2001.00273.x
- Hornby, G., & Lafaele R. (2011). Barriers to parental involvement in education: An explanatory model. *Educational Review*, 63, 37-52. doi:10.1080/00131911.2010.488049
- Hughes, P., & MacNaughton, G. (2002). Preparing early childhood professionals to work with parents: The challenges of diversity and dissensus. *Australian Journal of Early Childhood*, 27(2), 14-21. Verkregen van <https://link.springer.com/article/10.1007%2FBF03249528>
- Jeynes, W. (2007). The relationship between parental involvement and urban secondary school students academic achievement: A meta-analysis. *Urban Education*, 42, 82-110. doi:10.1177/0042085906293818

- Kopp, A. & Hagen, E. (2017). *Oudermediatoren over hun bereidheid en vaardigheid ten aanzien van mediatie in de vreedzame wijk overvecht in utrecht* (bachelor thesis). Universiteit Utrecht, Utrecht.
- Kretzmann, J. P., & McKnight, J. L. (1993). *Building communities from the inside out: A path toward finding and mobilizing a community's assets*. Evanston, IL: Center for Urban Affairs and Policy Research.
- Lawlor, M. & Mattingly, C. (1998). The complexities embedded in family-centered care. *American Journal of Occupational Therapy*, 52(4), 259–267. Verkregen van <http://ajot.aota.org/pdfaccess.ashx?url=/data/journals/ajot/930024/>
- Minke, K. M. & Scott, M. M. (1995). Parent-professional relationships in early intervention: A qualitative investigation. *TECSE*, 15(3), 335-352. Verkregen van <http://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/027112149501500306>
- Pomerantz, E. M., Moorsman, E. A., & Litwack, S. D. (2007). The how, whom, and why of parents involvement in children's academic lives: More is not always better. *Review of Educational Research*, 77, 373-410. doi:10.3102/003465430305567
- Sharan, S., Shachar, H., & Levine, T. (1999). *The innovative school, organization and instruction*. Westport, Connecticut: Bargin and Garvey
- Stichting Vreedzaam. (2017). De vreedzame wijk - uitgangspunten. Geraadpleegd via http://www.stichtingvreedzaam.nl/vreedzame_wijk/items/uitgangspunten.html
- Stone, R. (1996). *Core issues in comprehensive community-building initiatives*. Chicago: Chapin Hall Center for Children, University of Chicago.
- Tali Tal, R. (2004). Community-based environmental education: A case study of a teacher-parent collaboration. *Environmental Education Research*, 10, 523-543. doi:10.1080/1350462042000291047
- Thompson, K. M. (1998). Early intervention services in daily family life: Mother's perceptions of 'ideal' versus 'actual' service provision. *Occupational Therapy International*, 5, 206-221. doi:10.1002/oti.76
- Trivette, C. M., Dunst, C. J., Hamby, D. W. & LaPointe, N. J. (1996). Key elements of empowerment and their implications for early intervention. *Infant-Toddler Intervention: The Transdisciplinary Journal*, 6, 59–73. Verkregen van <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.1111/j.1741-3729.2002.00221.x>
- Waylen, K. A., Fischer, A. McGowan, P. J. K., Thirgood, S. J., & Milner-Gulland, E. J. (2010). Effect of local cultural context on the success of community-based conservation interventions. *Conservation Biology*, 24, 1119-1129. doi:10.1111/j.1523-1739.2010.01446.x

Bijlages

Bijlage 1 - Vreedzame principes

In de werkwijze van Stichting Vreedzaam staan zes principes centraal. Deze worden door Stichting Vreedzaam als volgt omschreven (Stichting Vreedzaam, 2017):

1. Kinderen krijgen een stem en oefenen in participatie
2. Conflictbeheersing wordt aangehouden als centraal thema
3. De invloed van leeftijdsgenoten
4. Een expliciete sociale en morele norm
5. Sociale verbondenheid en gemeenschapszin
6. Democratisch opvoeden

Bijlage 2 - Topiclijst

*Interview ouder*Algemeen

- Naam, leeftijd, opleidingsniveau, beroep, kinderen, leeftijd kinderen.
- Sinds wanneer bent u oudermediator?
- Waarom bent u begonnen als oudermediator?
- Denkt u dat u [deze reden] ook echt behaald/doet?
- Wat zou u nog meer voor elkaar willen krijgen als oudermediator?
- Wat heeft u daarvoor nodig?

Professional

- Wat verstaat u onder de professional? Wie zijn dit en met wie werkt u samen?
- Wat voegen jullie beide (de professional en de ouder) toe aan de samenwerking, en sluit dat op elkaar aan?
- Op welke manier wordt u door deze professionals ondersteund?
- Bent u tevreden over deze ondersteuning/(samenwerking)?
- Wat zou u graag nog meer van de professional krijgen?
- Welke toegevoegde waarde heeft u voor de professional?
- Wat denkt u dat de professional nog extra zou kunnen doen voor een fijnere samenwerking?
- Heeft u het idee dat de professional en u de Vreedzame principes op een andere manier toepassen in de wijk?
- Heeft u het idee dat de professional en u op één lijn zitten qua doelen?

Specifiek op oudermediatoren

- Heeft u het idee dat u actief wordt meegenomen bij het maken van beslissingen?
- Hoe bevalt de communicatie tussen u en de professional?

- Heeft u het idee dat de samenwerking de afgelopen jaren is verbeterd?
- Wat is uw eigen toegevoegde waarde aan deze samenwerking en in de wijk?
- Heeft u het idee dat uw inzet genoeg gewaardeerd wordt?
- Wat zou u graag nog meer zien qua waardering?
- Ervaart u de samenwerking als gelijkwaardig?

Oriënterend gesprek

Bekendheid in de buurt

- Uit het oriënterend gesprek is naar voren gekomen dat de oudermediatoren graag meer bekendheid zouden willen hebben in de buurt, zodat zij hun werk beter kunnen doen. Hoe ziet u dat voor u?

Handvaten

- Heeft u het idee dat je de oudermediatie training kan toepassen in de wijk of heeft u daarvoor meer ondersteuning/training nodig?

Samenwerking

- Met wie zou u allemaal moeten samenwerken om de wijk zo Vreedzaam mogelijk te maken?
- Wie zijn daarvan de hoofdpersonen?

Elkaar weten te vinden

- Wat denkt u dat de makkelijkste manier om te weten waar iedereen elkaar kan vinden is/wie u moet benaderen voor hulp? (Bijvoorbeeld een stamboom?)
- Als u een professional om hulp zou vragen bij een conflict, denkt u dan dat jullie het conflict gezamenlijk (gelijkwaardig) op zouden kunnen lossen?

Interview professional

Algemeen

- Naam, leeftijd, opleidingsniveau, beroep.
- Wat houdt uw functie in?
- Sinds wanneer werkt u met de Vreedzame principes?
- Waarom bent u gaan werken met de Vreedzame principes?
- Heeft u het idee dat u [deze reden] ook kunt realiseren?
- Wat zou u nog meer voor elkaar willen krijgen in de wijk?
- Wat heeft u daarvoor nodig (van de oudermediatoren)?

Ouder

- Wat voegen jullie beide (de professional en de ouder) toe aan de samenwerking, en sluit dat op elkaar aan?
- Bent u tevreden over deze samenwerking?

- Wat zou u graag nog meer van de oudermediator willen met betrekking tot de Vreedzame wijk?
- Welke toegevoegde waarde heeft u voor de ouder?
- Heeft u het gevoel dat uw ondersteuning ook daadwerkelijk wordt meegenomen en gebruikt in de praktijk?
- Wat denkt u dat de oudermediator nog extra zou kunnen doen voor een fijnere samenwerking?
- Heeft u het idee dat de ouder en u de Vreedzame principes op een andere manier toepassen in de wijk?
- Heeft u het idee dat de ouder bekwaam genoeg is om volledig deel te nemen in dit proces?
- Heeft u het idee dat de oudermediator en u op één lijn zitten qua doelen?

Specifiek op oudermediatoren

- Heeft u het idee dat u ouders actief meeneemt bij het maken van beslissingen?
- Hoe bevalt de communicatie tussen u en de oudermediator?
- Merkt u verschil in communicatie tussen verschillende ouders? (leeftijd, opleidingsniveau, achtergrond)
- Heeft u het idee dat de samenwerking de afgelopen jaren is verbeterd?
- Wat is uw eigen toegevoegde waarde aan deze samenwerking en in de wijk?
- Heeft u het idee dat jouw inzet voor de ouder genoeg gewaardeerd wordt?
- Zou u graag iets meer zien qua waardering?
- Ervaart u de samenwerking als gelijkwaardig?

Oriënterend gesprek

Bekendheid in de buurt

- Uit het oriënterend gesprek is naar voren gekomen dat de oudermediatoren graag meer bekendheid zouden willen hebben in de buurt, zodat zij hun werk beter kunnen doen. Hoe ziet u dat voor je?

Handvaten

- Heeft u het idee dat je oudermediatoren klaar zijn om de training toe te passen in de wijk of hebben ze daarvoor meer ondersteuning/training nodig?

Samenwerking

- Met wie zou u allemaal moeten samenwerken om de wijk zo Vreedzaam mogelijk te maken?
- Wie zijn daarvan de hoofdpersonen?

Elkaar weten te vinden

- Wat denkt u dat de makkelijkste manier om te weten waar iedereen elkaar kan vinden /wie u moet benaderen voor hulp? (Bijvoorbeeld een stamboom?)
- Als een oudermediator u om hulp zou vragen bij een conflict, denkt u dan dat jullie het conflict gezamenlijk (gelijkwaardig) op zouden kunnen lossen?